

Брюксел, 28.5.2020 г.
COM(2020) 451 final

2020/0101 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на извънредните допълнителни средства и уредбата за изпълнението на цел „Инвестиции за растеж и работни места“ в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

От избухването на пандемията от COVID-19 насам Комисията внесе редица предложения, за да гарантира, че наличните средства по програмите за периода 2014—2020 г., финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондовете) могат да бъдат мобилизирани с цел незабавен отговор на преките и непреките последици от кризата. Измененията предоставиха възможност за мобилизиране на наличното финансиране за нуждите, възникнали поради увеличаване на натиск върху здравните системи, както и за осигуряването на подкрепа за работодателите и работниците в създалата се извънредна ситуация. На държавите членки и регионите беше предоставена незабавна ликвидност и гъвкавост, за да могат да пренасочат ЕСИ фондовете там, където те са най-необходими. Възможността за използване на 100 % финансиране от ЕС за тези мерки за счетоводната година, започваща през 2020 г., ще допринесе за облекчаване на тежестта върху техните публични финанси.

Разпространението на коронавируса в множество държави подтикна много правителства да въведат безпрецедентни мерки за овладяване на пандемията като затварянето на предприятия или повсеместното ограничаване на пътуванията и мобилността. Това от своя страна доведе до рязък спад на производството в много икономики, съпроводено от тежки социални последици. То ще изправи публичните финанси и управлението на дълга пред значителни предизвикателства през следващите години, което може да ограничи публичните инвестиции, необходими за възстановяването на икономиката. Освен това националният и регионалният капацитет за преодоляване на последиците от кризата се различават в отделните държави членки и региони поради различните икономически структури и фискални позиции. Ако не се вземат мерки от отношение на подобни разлики, те могат да доведат до асиметрично възстановяване, а оттам — до различия между регионите, които на свой ред могат да подкопаят вътрешния пазар, финансовата стабилност на еврозоната и на нашия Съюз като цяло.

Положението се променя бавно и много региони и държави членки се подготвят за предпазливо облекчаване на ограниченията, наложени на предприятията и обществото като цяло, и за нов старт на икономиките си. Независимо от това, преките и непреките последици от кризата вече са белязали много сектори, процесът на възстановяване ще отнеме време, а необходимостта от допълнителни ограничителни мерки не може да бъде изключена. Икономиката се свива, а безработицата нараства; несигурността по отношение на бъдещето може да доведе до по-бавно възстановяване.

Следователно, за да се предотврати задълбочаването на различията и да се избегне неравномерният процес на възстановяване, нужно е да се осигури допълнителна подкрепа за държавите членки и регионите в краткосрочен и средносрочен план, особено за онези, чиято икономика е най-силно засегната от пандемията и които имат най-ограничен капацитет да се върнат обратно на пътя на растежа, да укрепят капацитета си за реагиране при кризи, да подпомогнат своите общество и икономика да удържат натиска на извънредната ситуация и да поставят основите на бързото възстановяване на икономиката си.

Извънредните мерки за предоставяне на най-голямата възможна гъвкавост и финансиране от ЕСИ фондовете изиграха основна роля, като оказаха подкрепа на държавите членки и регионите за справяне с непосредствените последици от кризата. Ясно е обаче, че техният обхват беше ограничен от наличието на неразпределени средства, останали в края на програмния период 2014—2020 г. В този контекст е необходимо да се направи повече, а това е възможно само чрез предоставянето на допълнителни средства.

Комисията предлага да се използва пълният потенциал на бюджета на ЕС за мобилизиране на инвестиции и за съсредоточаване на финансовата подкрепа в началото на периода през първите години на възстановяването, които ще са жизненоважни. Тези предложения почиват върху два стълба. От една страна, преразгледана многогодишна финансова рамка за периода 2014—2020 г. и спешен Европейски инструмент за възстановяване, който временно да увеличи финансовите средства на бюджета на ЕС, като използва наличния таван в бюджета на ЕС за набиране на допълнително финансиране на финансовите пазари. От друга страна, укрепена многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. Комисията предлага чрез Европейския инструмент за възстановяване да бъдат подсилени ключови програми, за да могат бързо да насочват инвестициите там, където те са най-необходими, да укрепват единния пазар, да активизират сътрудничеството в области като здравеопазването и управлението на кризи, а Съюзът да бъде обезпечен с бюджет, специално пригоден да поддържа дългосрочния преход към по-устойчива, по-зелена и цифровизирана Европа, като същевременно се подкрепят принципите на европейския стълб на социалните права. Настоящото предложение спада към първия от горепосочените стълбове.

Тези допълнителни средства могат да достигнат бързо до реалната икономика само ако бъдат предоставени в контекста на все още текущите програми за програмния период 2014—2020 г.

Следователно се предлага да се осигурят допълнителни средства в размер на 58 272 800 000 EUR по текущи цени за структурните фондове за периода 2020—2022 г.¹

Допълнителните средства за 2020 г. произтичат от увеличаването на глобалните средства за икономическо, социално и териториално сближаване в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. и представляват допълнителни общи средства за ЕФРР и ЕСФ за текущия период. Допълнителните средства за 2021 и 2022 г. представляват външни целеви приходи, идващи от Европейския инструмент за възстановяване.

Тези суми ще бъдат разпределени между държавите членки, като се отчитат относителният им просперитет и мащабът на последиците от настоящата криза върху техните икономика и общество. Чрез дерогация от правилата за външните целеви приходи, определени във Финансовия регламент, тези допълнителни средства, веднъж разпределени за оперативните програми, ще се подчиняват на приложимите правила, определени в РОР, включително относно поетите задължения и отменените бюджетни кредити.

¹ За дейности като мониторинг на изпълнението, включително одит и финансово управление, участие в процеса на приключване на програмите, финансирани с административни разходи, задължения могат да се поемат до 2025 г.

Държавите членки могат да използват тези суми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) или Европейския социален фонд (ЕСФ) за операции в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19 в регионите, чиято икономика и работни места са били по-силно засегнати, и на подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на тяхната икономика, или за увеличаване на средствата по програмите по линия на Фонда за европейско подпомагане за най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ).

За да се позволи насочването на тези средства към географските райони, където те са най-необходими, като извънредна мярка и без да се засягат общите правила за разпределяне на средствата от структурните фондове, допълнителните суми не се разпределят по категории региони. От държавите членки обаче се очаква да вземат предвид различните регионални нужди и равнища на развитие, така че акцентът да остане върху по-слабо развитите региони в съответствие с целите за икономическо, социално и териториално сближаване. Държавите членки следва също така да включат местните и регионалните органи, както и съответните организации, представляващи гражданското общество, съгласно принципа на партньорство.

В допълнение се въвежда нова междусекторна тематична цел — „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“, която да служи за разпределението им при опростен процес на програмиране и възможно най-широк обхват. Тематичната цел ще бъде на разположение само за програмиране и реализация на допълнителните средства. Те не могат да бъдат комбинирани с други тематични цели и няма да е възможно да се прехвърлят средства от „редовното“ разпределение към тази нова специална тематична цел. Тъй като специфичните за всяка държава препоръки в контекста на европейския семестър през 2020 г. определят конкретни приоритетни области за съсредоточаване на публичните инвестиции в началото на периода с цел да се улесни икономическото възстановяване, държавите членки се насърчават да вземат предвид тези приоритетни области при планирането на допълнителните средства.

За да се даде възможност за бързо възстановяване на разходите и опростен достъп до допълнителните средства, предложението предвижда 50 % от тези средства за 2020 г. да бъдат предоставени незабавно след одобрението на съответните програми или техните изменения като първоначално предварително финансиране, което само ще трябва да се уравни при приключването на програмите. Държавите членки и регионите се насърчават да използват това предварително финансиране за осигуряване на авансови плащания на бенефициерите, за да се укрепят тяхната финансова ликвидност. В предложението също така се предвижда за 2021, 2022 и 2023 г. да бъде изплатено предварително финансиране и при допълнителните средства, разпределени за програмите. Предвид необходимостта да се гарантира, че допълнителните средства се използват бързо за инвестиции на място и оказват въздействие върху реалната икономика, не се предлага удължаване на крайния срок за допустимост; той остава 31 декември 2023 г. и важи също за допълнителните средства (за разходи, направени на равнището на бенефициерите). Независимо от това се пояснява, че бюджетните задължения, свързани с допълнителните средства, се отменят съгласно правилата за приключването на програмите (т.е. през 2025 г. след представянето на необходимите документи съгласно член 141 от POP).

Предвижда се също така системата за електронен обмен, използвана за официален обмен между Комисията и държавите членки съгласно член 74, параграф 4 от РОР, да се приспособи така, че да осигурява възможност на държавите членки да внасят без забавяне искания за оперативни програми или за изменения на оперативните си програми за разпределяне на допълнителните средства за 2020, 2021 и 2022 г. 0,35 % от допълнителните средства трябва да се разпределят за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията.

Освен това се предлага допълнителните средства да се използват за съфинансиране на допустими разходи до 100 % от бюджета на ЕС. За да се даде тази възможност, е необходимо въпросните средства да се програмират в рамките на една или повече нови специални приоритетни оси или, по целесъобразност, по нова специална оперативна програма.

Пояснява се, че изискванията за тематична концентрация, включително изискванията за разпределяне на определен дял от ЕФРР за устойчиво градско развитие, предварителните условия или разпоредбите относно резерва за изпълнение, прилагането на рамката за изпълнение и комуникационните стратегии не се прилагат за тези допълнителни средства. Въпреки това, предвид допълнителната подкрепа, която може да бъде финансирана изцяло от бюджета на ЕС без национално съфинансиране, е уместно да се изисква държавите членки и управляващите органи да информират широката общественост, настоящите и потенциалните бенефициери, участниците и крайните получатели на финансови инструменти за съществуването и произхода на тази допълнителна подкрепа.

За да се избегне допълнителната административна тежест, но същевременно да се осигури адекватен анализ на опита от реализацията на допълнителните средства, предложението предвижда всяка държава членка, която се възползва от допълнителните средства, да изготви една-единствена оценка на ефективността и въздействието на тези средства. Макар че не се предлага определянето на общи показатели на равнището на ЕС, за да се обезпечат сравнимостта на постигнатите резултати и възможността за агрегирането им на равнището на ЕС, държавите членки се насърчават да използват специфичните показатели за програмите, предоставени от Комисията, за да се проследяват свързаните с COVID-19 мерки за реагиране, които се финансират от фондовете.

Тези извънредни промени не засягат правилата, които следва да се прилагат при нормални обстоятелства и не създават прецедент за правилата, приложими за програмния период 2021—2027 г.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението се ограничава до целенасочени изменения, необходими за целите на създаването на правила във връзка с предоставянето на допълнителните средства и управлението на тяхната реализация. Предложението е в съответствие с цялостната правна рамка, установена за европейските структурни и инвестиционни фондове, и се ограничава до целево изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Предложението допълва неотдавнашните изменения², като въвежда конкретни мерки за мобилизиране

² Регламент (ЕС) 2020/558 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2020 година за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013 и (ЕС) № 1303/2013 по отношение на специалните

на инвестиции в здравните системи на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на пандемията от COVID-19, както и специални мерки за предоставяне на извънредна гъвкавост при използването на ЕСИ фондовете в отговор на епидемията от COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса), а също и други мерки, насочени към преодоляване на настоящата безпрецедентна ситуация. Мерките са в съответствие с предложението на Комисията за Европейски инструмент за възстановяване и предложението за преразглеждане на МФР.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението се основава на членове 177 и 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

• Субсидиарност

Предложението не променя начина на изпълнение на програмите по линия на структурните фондове, което остава под споделено управление.

Споделеното управление се основава на принципа на субсидиарност, съгласно който Комисията делегира на държавите членки и регионите задачите по стратегическо планиране и изпълнение. При него също така действията на ЕС се ограничават до необходимото за постигане на заложените в Договорите цели.

Целта на предложението е да се предоставят допълнителни средства и да се изяснят правилата, уреждащи използването им в контекста на програмите от текущия програмен период.

• Пропорционалност

Предложението е насочено и ограничено до определянето на необходимите правила, които трябва да се спазват при предоставянето на допълнителните средства. Тези правила не надхвърлят необходимото за предоставянето на допълнителни средства и определят правилата за тяхната реализация.

• Избор на инструмент

Избраният инструмент е регламент на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с обикновената законодателна процедура, предвидена в член 177 от Договора.

мерки за предоставяне на изключителна гъвкавост за използване на европейските структурни и инвестиционни фондове в отговор на избухването на COVID-19 (ОВ L 130, 23.4.2020 г., стр. 1)

Регламент (ЕС) 2020/460 на Европейския парламент и на Съвета от 30 март 2020 година за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 508/2014 във връзка със специални мерки за мобилизиране на инвестиции в системите на здравеопазване на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на избухването на COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса) (ОВ L 99, 31.3.2020 г., стр. 5).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

N/A

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не бяха проведени консултации с външни заинтересовани страни. Предложението обаче е плод на обширните консултации с държавите членки и Европейския парламент през последните седмици и е съобразено с над 400 въпроса, получени чрез специалната група на Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса от националните органи във връзка с предприемането на мерки в отговор на кризата.

- **Събиране и използване на експертни становища**

N/A

- **Оценка на въздействието**

При изготвянето на предложението за Регламент (ЕС) № 1303/2013 бе извършена оценка на въздействието. Настоящите ограничени и целенасочени промени не изискват отделна оценка на въздействието, тъй като те се отнасят само до определянето на правилата за допълнителните средства, предоставени в контекста на пандемията от COVID-19.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

N/A

- **Основни права**

N/A

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението ще доведе до поемането на допълнителни бюджетни задължения през 2020 г., финансирани от увеличаването на тавана на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. То ще доведе и до допълнителни бюджетни задължения за 2021 и 2022 г., финансирани от външни целеви приходи. Предложението ще доведе до допълнителни плащания през периода 2020—2025 г.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Предложението предвижда изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 (Регламентът за общоприложимите разпоредби), за да се предоставят извънредни допълнителни средства на държавите членки от структурните фондове в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19 за географските райони на Европа, чиято икономика и работни места са били по-тежко засегнати, и на подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката.

Предлага се да бъдат предоставени допълнителни средства за поемане на бюджетни задължения от структурните фондове по цел „Инвестиции за растеж и работни места“

за 2020, 2021 и 2022 г. Допълнителните общи средства за 2020 г. произтичат от увеличаването на средствата за икономическо, социално и териториално сближаване в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. и представляват допълнителни общи средства за ЕФРР и ЕСФ за текущия период. Допълнителните средства за 2021 и 2022 г. представляват външни целеви приходи, идващи от [Европейския инструмент за възстановяване]. Комисията ще бъде оправомощена да определи с решение за изпълнение разпределението на общите допълнителни средства за всяка държава членка за 2020 и 2021 г. по критериите за разпределение въз основа на последните налични обективни статистически данни за сравнителното благосъстояние на държавите членки и степента на въздействието на настоящата криза върху тяхната икономика и общество. Предвид специфичната уязвимост на икономиките и обществата в най-отдалечените региони, методът на разпределение следва да предвижда специална допълнителна сума за тези региони. За да бъде взет предвид променящият се характер на последиците от кризата, предложението предвижда посоченото решение за изпълнение на Комисията да бъде преразгледано през 2021 г. с цел да се определят допълнителните средства за всяка държава членка за 2022 г. въз основа на същия метод на разпределение, като се използват последните налични статистически данни към 19 октомври 2021 г.

Допълнителните средства трябва да бъдат разпределени между ЕФРР и ЕСФ посредством програмирането на средствата, без никакви ограничения. Държавите членки също така имат възможност да използват част от тези допълнителни средства за ФЕПНЛ. Тези средства ще бъдат разпределени по една или повече специални отделни приоритетни оси в рамките на съществуващи програми чрез искане за изменение на съответните програми, или по нова специална програма чрез изготвяне и представяне на нова оперативна програма.

Допълнителните средства могат да бъдат използвани единствено за операции в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, или на подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката чрез инвестиции в операции с принос за прехода към цифрова и зелена икономика по нова тематична цел, допълваща тематичните цели, определени в член 9, и за техническа помощ. Обичайните правила на РОР ще се прилагат за началната дата за допустимост на разходите и за подбора на операции, които ще получат подкрепа от тези допълнителни средства.

Ще се допуска до 4 % от допълнителните средства, които остават на разположение за програмиране по ЕФРР и ЕСФ (без сумите, използвани за подпомагане на ФЕПНЛ, според случая), да могат да бъдат разпределяни за техническа помощ по съществуващи приоритетни оси или програми за техническа помощ, получаващи финансиране от ЕФРР или ЕСФ, или по една или повече новосъздадени приоритетни оси за техническа помощ.

Допълнителните средства, които не са разпределени за техническа помощ и ФЕПНЛ, ще подпомагат изключително операции както от ЕФРР, така и от ЕСФ в рамките на новата тематична цел „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“. За целите на програмирането и изпълнението тази тематична цел също представлява отделен инвестиционен приоритет.

По ЕФРР допълнителните средства ще се използват предимно в подкрепа на инвестициите в продукти и услуги за здравно обслужване и за осигуряване на подпомагане под формата на оборотен капитал или инвестиционна подкрепа за МСП, включително оперативни разходи и разходи за персонал, както и мерки за опазване на здравето и безопасността.

По ЕСФ допълнителните средства ще се използват предимно в помощ на запазването на заетостта, включително чрез схеми за заетост с намалено работно време и подкрепа за самостоятелно заети лица, създаване на работни места, по-специално за хора в уязвимо положение, подпомагане на мерки за младежка заетост, за развитие на умения и за подобряване на достъпа до социални услуги от общ интерес, включително за децата.

50 % от допълнителните средства за 2020 г. ще се изплащат като първоначално предварително финансиране на съответните програми. Първоначалното предварително финансиране се уравнива напълно в сметките на Комисията не по-късно от приключването на програмата. Допълнителните средства също ще бъдат взети предвид за целите на изчисляването на размера на годишното предварително финансиране, което ще бъде изплатено в съответствие със стандартните правила през 2021, 2022 и 2023 г.

Чрез дерогация от обичайните изисквания за съфинансиране следва да се разреши приоритетните оси, които получават подкрепа от допълнителните средства, планирани по новосъздадената специална тематична цел, да бъдат съфинансирани от фондовете до 100 %.

Исканията на държавите членки за изменение на съществуваща оперативна програма с цел въвеждане на допълнителните средства трябва да бъдат надлежно обосновани и по-специално да представят очакваното въздействие на промените в програмата върху подкрепата за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, или подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката.

Когато е създадена специална оперативна програма, в обосновката трябва да се изясни очакваното въздействие на промените в програмата върху преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, или върху подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката. Когато е създадена специална оперативна програма, държавите членки могат да посочват само определените програмни органи по текущи програми.

Необходимо е да се посочи, че държавите членки гарантират, че до 31 декември 2024 г. ще бъде направена поне една оценка на ефективността и въздействието на допълнителните средства, както и на приноса им за постигането на целите на новата специална тематична цел. Също така е необходимо да се гарантира, че при изпълнението на задълженията си във връзка с информацията, комуникацията и видимостта, държавите членки и управляващите органи използват всички разумни средства да обезпечат осведомеността на настоящите и потенциалните бенефициери, участниците, крайните получатели на финансови инструменти и широката общественост относно съществуването, обема и допълнителната подкрепа, произтичаща от допълнителните средства. За изпълнението на тези изисквания е

необходимо да се предвиди препратката към фондовете да се допълва или заменя с препратка към [REACT-EU].

И накрая, необходимо е да се поясни, че разпоредбите относно изискванията за тематична концентрация, предварителните условия, резерва за изпълнение и прилагането на рамката за изпълнение, както и необходимостта от изготвяне на комуникационна стратегия, не се отнасят за допълнителните средства.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на извънредните допълнителни средства и уредбата за изпълнението на цел „Инвестиции за растеж и работни места“ в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 и член 322, параграф 1, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴,

като взеха предвид становището на Сметната палата,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

Държавите членки бяха изправени пред безпрецедентна кризисна ситуация вследствие пандемията от COVID-19. Кризата възпрепятства растежа в държавите членки, което от своя страна утежнява сериозния недостиг на ликвидност, дължащ се на внезапното и рязко нарастване на необходимите публични инвестиции в националните системи на здравеопазването и в други сектори на икономиките на държавите членки. Това доведе до извънредна ситуация, чието преодоляване налага специални мерки.

Регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 1301/2013 вече бяха изменени на 30 март 2020 г. в отговор на кризата, за да се осигури повече гъвкавост при изпълнението на оперативните програми, подпомагани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд („фондовете“), както и от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР). Тъй като сериозните отрицателни последици за икономиката и обществото на целия ЕС обаче се задълбочиха, и двата регламента бяха изменени отново на 23 април 2020 г., за да се предвиди извънредна допълнителна гъвкавост, която да позволи на държавите членки да се съсредоточат върху необходимия отговор на безпрецедентната криза, като за целта бяха подобрени възможностите за мобилизиране на неусвоената подкрепа

³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

от фондовете и опростени процедурните изисквания, свързани с изпълнението и одитите на програмите.

- (3) С цел да се преодолеят огромните сътресения в икономиката, дължащи се на извънредните ограничения, въведени от държавите членки за овладяване на разпространението на COVID-19 и рисковете от асиметрично възстановяване, произтичащи от различните възможности, съществуващи на национално равнище, което се отразява сериозно на функционирането на вътрешния пазар, на 23 април 2020 г. Европейският съвет одобри „Пътна карта за възстановяване“ със силен инвестиционен елемент, призова за създаване на Европейски фонд за възстановяване и възложи мандат на Комисията да анализира нуждите, така че средствата да бъдат насочени към най-силно засегнатите сектори и географски райони на Съюза, като поясни също така връзката с многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.
- (4) В съответствие с Регламент [Европейски инструмент за възстановяване] и в рамките на определените в него средства следва да се предприемат мерки за възстановяване и устойчивост по линия на европейските инвестиционни и структурни фондове, за да се преодолее безпрецедентното въздействие на кризата, предизвикана от COVID-19. Подобни допълнителни средства следва да се използват, за да се осигури спазването на сроковете, предвидени в Регламент [Европейски инструмент за възстановяване]. Освен това чрез преразглеждане на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. следва да се осигурят допълнителни средства за икономическо, социално и териториално сближаване.
- (5) Следва да се осигури допълнителна извънредна сума в размер на 58 272 800 000 EUR (по текущи цени) за поемане на бюджетни задължения от структурните фондове по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ за 2020, 2021 и 2022 г., за да бъдат подпомогнати най-силно засегнатите държави членки и региони при преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, или при подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката, предвид бързото разполагане на ресурси за реалната икономика чрез съществуващите оперативни програми. Ресурсите за 2020 г. произтичат от увеличаването на средствата за икономическо социално и териториално сближаване в многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г., докато ресурсите за 2021 и 2022 г. произтичат от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване. Част от глобалните средства следва да се разпределят за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията. Комисията следва да определи разпределението на оставащите допълнителни средства за всяка държава членка чрез метод на разпределение въз основа на последните налични обективни статистически данни за сравнителното благосъстояние на държавите членки и степента на въздействието на настоящата криза върху тяхната икономика и общество. Методът на разпределение следва да предвиди специална допълнителна сума за най-отдалечените региони, предвид специфичната уязвимост на техните икономики и общества. За да отразява променящия се характер на последиците от кризата, разбивката следва да бъде преразгледана през 2021 г. въз основа на същия метод на разпределение, като се използват най-новите статистически данни на разположение към 19 октомври 2021 г., за да бъде разпределен траншът от допълнителни средства за 2022 г.
- (6) По отношение на настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета съгласно член 322 от

Договора за функционирането на Европейския съюз. Тези правила са установени във Финансовия регламент, като с тях по-специално се определя процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и се предвижда контрол върху отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание на член 322 от ДФЕС, се отнасят и до защитата на бюджета на Съюза в случай на всеобща слабост по отношение на прилагането на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на принципите на правовата държава е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.

- (7) С цел да се осигури максимална гъвкавост на държавите членки по отношение на адаптирането на действията за възстановяване след кризи в контекста на пандемията от COVID-19 или подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката, разпределението следва да се определи от Комисията на равнището на държавите членки. Освен това следва да се предвиди и възможността за използване на допълнителни средства за подпомагане на най-нуждаещите се лица. В допълнение е необходимо да се определят тавани за отпускането на средства за техническа помощ по инициатива на държавите членки, като в същото време на държавите членки се осигурява максимална гъвкавост по отношение на тяхното разпределяне в рамките на оперативните програми, подпомагани от ЕФРР или ЕСФ. Следва да се поясни, че не е необходимо да се спазва минималният дял на ЕСФ за допълнителните средства. Като се има предвид очакваното бързо изразходване на допълнителните средства, бюджетните задължения, свързани с тези допълнителни средства, следва да бъдат отменени едва при приключването на оперативните програми.
- (8) Следва също да бъдат въведени възможности за прехвърляне на финансови средства по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ между ЕФРР и ЕСФ по отношение на допълнителните средства, както е вече случаят с частта от глобалните средства на разположение за програмиране през 2020 г. в съответствие с член 25а от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Подобни прехвърляния не би следвало да засягат нито средствата по цел „Европейско териториално сътрудничество“, нито специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост.
- (9) За да се допълнят вече съществуващите действия в обхвата на подкрепата от ЕФРР, разширен с регламенти (ЕС) 2020/460 и (ЕС) 2020/558 на Европейския парламент и на Съвета⁵, държавите членки следва да продължат да имат правото да ползват допълнителните средства предимно за инвестиции в продукти и услуги в областта на здравните услуги, за предоставянето на подкрепа под формата на работен капитал или на инвестиции в МСП, както и под формата на

⁵ Регламент (ЕС) 2020/460 на Европейския парламент и на Съвета от 30 март 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 508/2014 във връзка със специални мерки за мобилизиране на инвестиции в системите на здравеопазване на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на избухването на COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса) (ОВ L 99, 31.3.2020 г., стр. 5); Регламент (ЕС) 2020/558 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2020 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1301/2013 и (ЕС) № 1303/2013 по отношение на специалните мерки за предоставяне на изключителна гъвкавост за използване на европейските структурни и инвестиционни фондове в отговор на избухването на COVID-19 (ОВ L 130, 23.4.2020 г., стр. 1).

операции, допринасящи за прехода към цифрова и зелена икономика, инфраструктура, която осигурява основни услуги за гражданите или мерки за икономическа подкрепа за регионите, които са най-зависими от най-силно засегнатите от кризата сектори. Следва да бъде предоставяна и техническа помощ. Целесъобразно е допълнителните средства да са насочени изключително към новата тематична цел „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“, която следва също така да представлява отделен инвестиционен приоритет, за да се създадат условия за опростено програмиране и използване на допълнителните средства.

- (10) По ЕСФ държавите членки следва предимно да използват допълнителните средства в помощ на запазването на заетостта, включително чрез схеми за заетост с намалено работно време и подкрепа за самостоятелно заети лица, създаване на работни места, по-специално за хора в уязвимо положение, подпомагане на мерки за младежка заетост, образование и обучение, за развитие на умения и за подобряване на достъпа до социални услуги от общ интерес, включително за децата. Следва да се поясни, че в настоящите извънредни обстоятелства подкрепата за схеми за заетост с намалено работно време за работници и самостоятелно заети лица в контекста на пандемията от COVID-19 може да бъде предоставена дори когато тази подкрепа не е съчетана с активни мерки на пазара на труда, освен ако тези мерки са наложени от националното законодателство. Подкрепата на Съюза за тези схеми за заетост с намалено работно време следва да бъде ограничена във времето.
- (11) С цел да се гарантира, че държавите членки разполагат с достатъчно финансови средства за бързото изпълнение на действията за възстановяване след кризи в контекста на пандемията от COVID-19 и за подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката, е необходимо да се предостави по-голямо първоначално предварително финансиране за бързото изпълнение на действията, за които се отпускат допълнителните средства. Първоначалното предварително финансиране, което се изплаща, следва да гарантира, че държавите членки разполагат със средства, за да предоставят авансови плащания на бенефициерите, когато е необходимо, и бързо да възстановяват суми на бенефициерите след подаването на исканията за плащане.
- (12) Държавите членки следва да разполагат с гъвкавост за разпределението на допълнителните средства към новите специални оперативни програми или новите приоритетни оси в рамките на съществуващите програми. За да се даде възможност за бързо изпълнение, само вече определените органи по съществуващите оперативни програми, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ или Кохезионния фонд, могат да бъдат определяни за новите специални оперативни програми. Не следва да се изисква предварителна оценка от държавите членки, а елементите, изисквани за подаване на оперативната програма за одобрение от Комисията, следва да са ограничени.
- (13) С цел да се облекчи тежестта върху публичните бюджети във връзка с преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката, на държавите членки следва да се предостави изключителната възможност да поискат ставка на съфинансиране в размер до 100 %, която да се прилага към отделните приоритетни оси на оперативните програми, по които се предоставя подкрепа от допълнителните средства.

- (14) За да се даде възможност на държавите членки бързо да използват допълнителните средства за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката в рамките на настоящия програмен период, е обосновано — в изключителни случаи — държавите членки да бъдат освободени от задължението да спазват предварителни условия и изисквания относно резерва за изпълнение, прилагането на рамката за изпълнение, тематичната концентрация, както и по отношение на праговете, установени за устойчиво градско развитие по линия на ЕФРР, и изискванията относно изготвянето на комуникационна стратегия за допълнителните средства. Въпреки това до 31 декември 2024 г. е необходимо държавите членки да направят поне една оценка на ефикасността, ефективността и въздействието на допълнителните средства, както и на приноса им за постигането на целите на новата специална тематична цел. За да се улесни достъпа до сравнима информация на равнището на Съюза, държавите членки се насърчават да използват специфичните показатели за програмите, предоставени от Комисията. Освен това, при изпълнението на задълженията си, свързани с информацията, комуникацията и видимостта, държавите членки и управляващите органи следва да увеличат видимостта на извънредните мерки и средствата, предвидени от Съюза, по-специално като обезпечат осведомеността на настоящите и потенциалните бенефициери, участниците, крайните получатели на финансови инструменти и широката общественост относно съществуването, обема и допълнителната подкрепа, произтичаща от допълнителните средства.
- (15) За да се позволи насочването на тези допълнителни средства към географските райони, където те са най-необходими, като извънредна мярка и без да се засягат общите правила за разпределяне на средствата от структурните фондове, допълнителните средства, разпределени на ЕФРР и ЕСФ, следва да не се разпределят по категории региони. От държавите членки обаче се очаква да вземат предвид различните регионални нужди и равнища на развитие, за да се гарантира, че акцентът ще остане върху по-слабо развитите региони в съответствие с целите за икономическо, социално и териториално сближаване съгласно предвиденото в член 173 от ДФЕС. Държавите членки следва също така да включат местните и регионалните органи, както и съответните организации, представляващи гражданското общество, съгласно принципите на партньорство.
- (16) С цел да се улеснят прехвърлянията, разрешени с въведените по силата на настоящия регламент промени, за тези прехвърляния не следва да се прилага условието по член 30, параграф 1, буква е) от Финансовия регламент за използване на бюджетните кредити за същата цел.
- (17) Тъй като целите на настоящия регламент — да се отговори на последиците от здравната криза, като се осигури гъвкавост на подпомагането по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно, поради мащаба и последиците от предложеното действие, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (18) Предвид неотложния характер на ситуацията, породена от пандемията от COVID-19, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.
- (19) Предвид пандемията от COVID-19 и необходимостта от незабавни действия в отговор на настъпилата здравна криза се налага да се използва изключението от осемседмичния срок, посочен в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (20) Поради това Регламент (ЕС) № 1303/2013 следва да бъде съответно изменен.
- (21) В член 135, параграф 2 от Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия⁶ се предвижда, че измененията в Регламент (ЕО, Евратом) № 1311/2013 на Съвета⁷ или Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета⁸, приети на или след датата на влизане в сила на посоченото споразумение, не се прилагат за Обединеното кралство, доколкото тези изменения оказват въздействие върху финансовите задължения на Обединеното кралство. Подкрепата по настоящия регламент за 2020 г. е финансирана чрез увеличение на тавана на Многогодишната финансова рамка, а за 2021 и 2022 г. — от увеличение на тавана на собствените ресурси на Съюза, което би оказало въздействие върху финансовите задължения на Обединеното кралство. Поради това настоящият регламент не следва да се прилага спрямо Обединеното кралство и на негова територия.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) № 1303/2013 се изменя, както следва:

1. В член 91 се създава нов параграф 1а:

„1а. В допълнение към глобалните средства, посочени в параграф 1, за икономическо, социално и териториално сближаване се предоставят допълнителни средства в размер на 5 000 000 000 EUR по текущи цени за бюджетни задължения за 2020 г., като те се разпределят към ЕФРР и ЕСФ.“;
2. Създават се следните членове 92а и 92б:

„Член 92а

Средства от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване

Мерките, посочени в член 2 от Регламент [Европейски инструмент за възстановяване], се изпълняват по линия на структурните фондове със средства в размер на 53 272 800 000 EUR по текущи цени от сумата, посочена в член 3,

⁶ ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 7.

⁷ Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884).

⁸ Решение 2014/335/ЕС, Евратом на Съвета от 26 май 2014 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз (ОВ L 168, 7.6.2014 г., стр. 105).

параграф 2, буква а), подточка i) от същия регламент, като се прилагат условията на член 4, параграфи 3, 4 и 8 от него.

Тези допълнителни средства за 2021 и 2022 г. представляват външни цели приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

Член 92б

Извънредни допълнителни средства и уредба за изпълнението на цел „Инвестиции за растеж и работни места“ в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

1. Допълнителните средства, посочени в член 91, параграф 1а и член 92а („допълнителните средства“), се предоставят по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU). Допълнителните средства се използват за предоставяне на техническа помощ съгласно параграф 6 от настоящия член и за операциите за изпълнение на тематичната цел, посочена в параграф 10 от настоящия член.
2. Допълнителните средства се предоставят за поемане на бюджетни задължения за периода 2020—2022 г. в допълнение на глобалните средства, предвидени в член 91, както следва:
 - 2020 г.: 5 000 000 000 EUR;
 - 2021 г.: 42 434 400 000 EUR;
 - 2022 г.: 10 820 400 000 EUR.

Допълнителните средства за 2020 г. се предоставят от допълнителните средства, определени в член 91, параграф 1а.

Допълнителните средства за 2021 и 2022 г. се предоставят от допълнителните средства, определени в член 92а. Допълнителните средства, определени в член 92а, се използват и за покриване на административни разходи в размер до 18 000 000 EUR по текущи цени.

3. 0,35 % от допълнителните средства се разпределят за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията.
4. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение, с което се определя разбивката на допълнителните средства като бюджетни кредити от структурните фондове за 2020 и 2021 г. за всяка държава членка в съответствие с критериите и методологията, определени в приложение VIIа. Това решение се преразглежда през 2021 г., за да се определени разбивката на допълнителните средства за 2022 г. въз основа на наличните данни към 19 октомври 2021 г.
5. Чрез дерогация от член 76, първа алинея бюджетните задължения за допълнителните средства по отношение на всяка засегната оперативна програма се определят за всеки фонд за годините 2020, 2021 и 2022 г.

Правното задължение, посочено в член 76, втора алинея за годините 2021 и 2022 влиза в сила от датата, посочена в член 4, параграф 3 от [Регламента относно Европейския инструмент за възстановяване].

Член 76, трета и четвърта алинея не се прилагат по отношение на допълнителните средства.

Чрез дерогация от член 14, параграф 3 от Финансовия регламент правилата относно отмяната на бюджетните кредити за поети задължения, предвидени в част II, дял IX, глава IV и в член 136, се прилагат за бюджетните задължения, основани на допълнителните средства, посочени в член 92а. Чрез дерогация от член 12, параграф 4, буква в) от Финансовия регламент допълнителните средства не се използват за следваща програма или действие.

Чрез дерогация от член 86, параграф 2 и член 136, параграф 1 бюджетните задължения, свързани с допълнителните средства, се отменят съгласно правилата за приключването на програмите.

Всяка държава членка разпределя допълнителните средства, които са на разположение за програмиране по ЕФРР и ЕСФ, към оперативните програми.

Чрез дерогация от член 92, параграф 7 може също така да се предложи дял от допълнителните средства да бъде използван, за да се увеличи подкрепата за Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (FEAD) преди или едновременно с разпределянето на средствата към ЕФРР и ЕСФ.

След първоначалното им разпределение допълнителните средства могат, при искане на държава членка за изменение на оперативна програма съгласно член 30, параграф 1, да бъдат прехвърлени между ЕФРР и ЕСФ, независимо от процентите, посочени в член 92, параграф 1, букви а), б) и в).

Член 30, параграф 5 не се прилага за допълнителните средства. Тези средства се изключват от основата за изчисляването за целите на таваните, установени в посочения параграф.

За целите на прилагането на член 30, параграф 1, буква е) от Финансовия регламент по отношение на тези прехвърляния не се прилага условието за използване на бюджетните кредити за същата цел. Прехвърлянията могат да се прилагат само за текущата година или за бъдещи години във финансовия план.

Изискванията, определени в член 92, параграф 4, не се прилагат за първоначално разпределение на средствата, нито за техните последващи прехвърляния.

Сумите, разпределени за ИМЗ в съответствие с член 92, параграф 5 в рамките на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, не са засегнати.

Допълнителните средства се усвояват в съответствие с правилата на фонда, към който са разпределени или прехвърлени.

6. До 4 % от общите допълнителни средства по ЕФРР и ЕСФ могат да бъдат разпределени за техническа помощ по всяка съществуваща оперативна програма, подкрепяна от ЕФРР или ЕСФ, или по новата оперативна програма, посочена в параграф 11.
7. Чрез дерогация от член 81, параграф 1 и член 134, параграф 1 първоначалното предварително финансиране, което се изплаща след решението на Комисията, с което се приема оперативна програма или се одобрява изменение в оперативна програма за разпределение на допълнителните средства, възлиза на 50 % от допълнителните средства, разпределени за програмите за 2020 г. по новата тематична цел, посочена в параграф 10 от настоящия член.

За прилагането на член 134, параграф 2 по отношение на годишното предварително финансиране през 2021, 2022 и 2023 г., сумата на подкрепата за оперативната програма от фондовете за целия програмен период включва допълнителните средства.

Първоначално платената като допълнително предварително финансиране сума, посочена в първа алинея, се уравнива напълно в сметките на Комисията не по-късно от приключването на оперативната програма.

8. Допълнителните средства, които не са разпределени за техническа помощ, се използват по тематичната цел, определена в параграф 10, за да се подкрепят операции в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, или подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU).

Държавите членки могат да разпределят допълнителните средства по една или повече отделни приоритетни оси в рамките на съществуваща оперативна програма или програми, или към нова оперативна програма съгласно посоченото в параграф 11. Чрез дерогация от член 26, параграф 1 програмата обхваща периода до 31 декември 2022 г. съгласно предвиденото в параграф 4 по-горе.

По отношение на ЕФРР допълнителните средства се използват предимно за подкрепа на инвестиции в продукти и услуги в областта на здравните услуги, за предоставянето на подкрепа под формата на работен капитал или на инвестиции в МСП, както и на инвестиции, допринасящи за прехода към цифрова и зелена икономика, инвестиции в инфраструктура, която осигурява основни услуги за гражданите, или мерки за икономическа подкрепа за регионите, които са най-зависими от най-силно засегнатите от кризата сектори.

За ЕСФ допълнителните средства се използват предимно за подкрепа на схеми за заетост с намалено работно време и на самостоятелно заети лица, дори когато тази подкрепа не е съчетана с активни мерки на пазара на труда, освен ако тези мерки са наложени от националното законодателство. Допълнителните средства също така подкрепят създаването на работни места, по-специално за хора в уязвимо положение, мерки за младежка заетост, образование и обучение, развитие на умения, по-конкретно за предоставянето на подкрепа за двойния

преход към зелена и цифрова икономика, и за подобряване на достъпа до социални услуги от общ интерес, включително за децата.

9. С изключение на техническата помощ, посочена в параграф 6, и на допълнителните средства, използвани за ФЕПНЛ и посочени в параграф 5, седма алинея, с допълнителните средства се подкрепят операции по новата тематична цел „Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката“, която допълва тематичните цели, определени в член 9.

Тематичната цел, посочена в първа алинея, е предвидена изключително за програмиране на допълнителните средства. Чрез дерогация от член 96, параграф 1, букви б), в) и г) тя няма да се комбинира с други инвестиционни приоритети.

Посочената в първа алинея тематична цел също така представлява отделен инвестиционен приоритет за програмиране и използване на допълнителните средства от ЕФРР и ЕСФ.

Когато в рамките на съществуваща оперативна програма са създадени една или повече отделни приоритетни оси, съответстващи на тематичната цел, посочена в първа алинея, елементите, изброени в член 96, параграф 2, буква б), подточки v) и vii), не се изискват за описанието на приоритетната ос в преразгледаната оперативна програма.

В преразгледания план за финансиране, посочен в член 96, параграф 2, буква г), се определя разпределението на допълнителните средства за годините 2020, 2021 и, ако е приложимо, за 2022 г., без да се определят сумите за резерва за изпълнение и без разпределение по категории региони.

Чрез дерогация от член 30, параграф 1 исканията за изменение на програма, подадена от държава членка, трябва да бъдат надлежно обосновани и по-специално да представят очакваното въздействие на промените в програмата върху подкрепата за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката. Те се придружават от преразгледаната програма.

10. Чрез дерогация от член 26, параграф 4 може да бъде изготвена нова специална оперативна програма от държавите членки по новата тематична цел, посочена в параграф 10. Не се изисква посочената в член 55 предварителна оценка.

Чрез дерогация от член 96, параграф 2, буква а), когато се създава подобна нова специална оперативна програма, в обосновката се посочва очакваното въздействие на оперативната програма върху подкрепата за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката.

Когато се създава подобна нова оперативна програма, само органите, определени по текущи оперативни програми, получаващи подкрепа от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, могат да бъдат определяни от държавите членки за целите на член 96, параграф 5, буква а).

Елементите, определени в член 96, параграф 2, буква б), първа алинея, подточки v) и vii), член 96, параграф 4, член 96, параграф 6, букви б) и в) и член 96, параграф 7, не се изискват за подобна нова оперативна програма. Определените в член 96, параграф 3 елементи се изискват само когато е предоставена съответната подкрепа.

11. Чрез дерогация от член 120, параграф 3, първа и втора алинея за приоритетната ос или осите, подкрепени от допълнителните средства, програмирани по тематичната цел, посочена в параграф 10 от настоящия член, може да бъде приложена ставка на съфинансиране в размер до 100 %.

Чрез дерогация от член 56, параграф 3 и член 114, параграф 2 държавите членки гарантират, че до 31 декември 2024 г. ще бъде извършена поне една оценка на използването на допълнителните средства, за да се оцени тяхната ефективност, ефикасност, въздействие и по какъв начин те са допринесли за тематичната цел, посочена в параграф 10 от настоящия член.

12. Следните разпоредби не се прилагат по отношение на допълнителните средства:

- а) изискванията относно тематичната концентрация, включително установените прагове за устойчиво градско развитие, определени в настоящия регламент или правилата за отделните фондове, чрез дерогация от член 18;
- б) предварителните условия, чрез дерогация от член 19 и правилата за отделните фондове;
- в) изискванията относно резерва за изпълнение и прилагането на рамката за изпълнение, чрез дерогация съответно от членове 20 и 22;
- г) дерогацията, предвидена в член 65, параграф 10, втора алинея, с която се определя дата на допустимост 1 февруари 2020 г. за операции за насърчаване на капацитета за реагиране при кризи в контекста на пандемията от COVID-19;
- д) дерогацията, предвидена в член 25а, параграф 7 за подбора на операции за насърчаване на капацитета за реагиране при кризи в контекста на пандемията от COVID-19 съгласно посоченото в член 65, параграф 10, втора алинея;
- е) изискванията за изготвяне на комуникационна стратегия, чрез дерогация от член 116 и член 115, параграф 1, буква а).

13. При изпълнението на задълженията си, свързани с информацията, комуникацията и видимостта в съответствие с член 115, параграфи 1 и 3, и с приложение XII, държавите членки и управляващите органи следва да обезпечат осведомеността на настоящите и потенциалните бенефициери, участниците, крайните получатели на финансови инструменти и широката общественост относно съществуването, обема и допълнителната подкрепа, произтичаща от допълнителните средства.

Препратката към „фонд“, „фондове“ или „ЕСИ фондове“ в раздел 2.2 от приложение XII се заменя или допълва с препратка към [REACT-EU],

когато финансовата подкрепа за операциите се предоставя от допълнителните средства.“;

3. В член 154 се добавя следната алинея:

„Член 91, параграф 1а, членове 92а и 92б не се прилагат спрямо Обединеното кралство и на територията му. Позоваванията на държавите членки в тези разпоредби се разбират като невключващи Обединеното кралство.“

4. Добавя се ново приложение VIIа.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на извънредните допълнителни средства и договореностите за разпределяне по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката

1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)

4 „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ (2020 г.) — 7 „Инвестиции в хора, социално сближаване и ценности“ (2021—2027 г.)
13 „Регионална и селищна политика“ (2020 г.) — 5 „Регионално развитие и сближаване“ (2021—2027 г.)

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁹

Продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Предложението предвижда изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 (Регламентът за общоприложимите разпоредби), за да се предоставят извънредни допълнителни средства на държавите членки от структурните фондове в подкрепа на преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19 за географските райони на Европа, чиято икономика и работни места са били по-тежко засегнати, и на подготовката за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката. Предлага се да бъдат предоставени допълнителни средства за поемане на бюджетни задължения от структурните фондове по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ за 2020, 2021 и 2022 г.¹⁰

1.4.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна

⁹ Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

¹⁰ За дейности като мониторинг на изпълнението, включително одит и финансово управление, участие в процеса на приключване на програмите, финансирани с административни разходи, задължения могат да се поемат до 2025 г.

сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

От избухването на пандемията от COVID-19 насам Комисията внесе редица предложения, за да гарантира, че наличните средства по програмите за периода 2014—2020 г., финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) могат да бъдат мобилизирани с цел незабавен отговор на преките и непреките последици от кризата. Предложенията предоставиха възможност за мобилизиране на наличното финансиране за нуждите, възникнали поради увеличаване на натиска върху системите на здравеопазването, както и за осигуряването на подкрепа за работодателите и работниците в създалата се извънредна ситуация. На държавите членки и регионите беше предоставена незабавна ликвидност и гъвкавост, за да се гарантира, че подпомагането от фондовете може да се насочи там, където е най-необходимо. Възможността за използване на 100 % финансиране от ЕС за тези мерки за отчетната година, започваща през 2020 г., ще допринесе за облекчаване на тежестта върху техните публични финанси.

Разпространението на коронавируса в множество държави подтикна много правителства да въведат безпрецедентни мерки за овладяване на пандемията като затварянето на предприятия или повсеместното ограничаване на пътуванията и мобилността и доведе до повече несигурност и смущения на финансовите пазари. Това от своя страна може да доведе до рязък спад на производството в много икономики, съпроводен от тежки социални последици. То ще изправи публичните финанси и управлението на дълга пред значителни предизвикателства през следващите години, което може да ограничи публичните инвестиции, необходими за възстановяването на икономиката. Освен това националният и регионалният капацитет за преодоляване на последиците от кризата се различават в отделните държави членки и региони поради различните икономически структури и фискални позиции. Ако не се вземат мерки от отношение на подобни разлики, те могат да доведат до асиметрично възстановяване, а оттам — до различия между регионите, които на свой ред могат да подкопаят вътрешния пазар, финансовата стабилност на еврозоната и на нашия Съюз като цяло.

1.4.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

1.4.4. *Съгласуваност и евентуална синергия с други актове*

Предложението се ограничава до целенасочени изменения, необходими за целите на създаването на правила във връзка с предоставянето на допълнителните средства и управлението на тяхната реализация. Предложението е в съответствие с цялостната правна рамка, установена за европейските структурни и инвестиционни фондове, и се ограничава до целево изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013. То допълва последните изменения, с които се въвеждат конкретни мерки за мобилизиране на инвестиции в системите за здравеопазване на държавите членки и в други сектори на техните икономики в отговор на пандемията от COVID-19, както и специални мерки за предоставяне на извънредна гъвкавост при използването на ЕСИ фондовете в отговор на епидемията от COVID-19 (Инвестиционна инициатива в отговор на коронавируса), а също и други мерки, насочени към преодоляване на

настоящата безпрецедентна ситуация. Мерките са в съответствие с предложението на Комисията за Европейския инструмент за възстановяване и предложението за преразглеждане на МФР.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- финансово отражение от 2020 г. до 2022 г. върху бюджетните кредити за поети задължения¹¹ и от 2020 г. до 2025 г. върху бюджетните кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от 2021 г.,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.6. Планирани методи на управление¹²

Пряко управление от Комисията (за 0,35 % от разпределените средства, свързани с техническа помощ)

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

¹¹ За дейности като мониторинг на изпълнението, включително одит и финансово управление, участие в процеса на приключване на програмите, финансирани с административни разходи, задължения могат да се поемат до 2025 г.

¹² Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Посочете честотата и условията.

Предложението е насочено и ограничено до определянето на необходимите правила, които трябва да се спазват при предоставянето на допълнителните средства. Тези правила не надхвърлят необходимото за предоставянето на допълнителни средства и определят правилата за тяхната реализация.

2.2. Системи за управление и контрол

Предложението е насочено и ограничено до определянето на необходимите правила, които трябва да се спазват при предоставянето на допълнителните средства. Тези правила не надхвърлят необходимото за предоставянето на допълнителни средства и определят правилата за тяхната реализация. Ако държавите членки решат да създадат нови оперативни програми, финансирани от допълнителните средства, за тях те могат да използват само органите, които вече са определени по текущи програми, подпомагани от ЕФРР, ЕСФ или КФ.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Предложението е насочено и ограничено до определянето на необходимите правила, които трябва да се спазват при предоставянето на допълнителните средства. Тези правила не надхвърлят необходимото за предоставянето на допълнителни средства и определят правилата за тяхната реализация.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Функция от многогодишната финансова рамка и предложени нови **разходни бюджетни редове**

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
			от държави от ЕАСТ ¹⁴	от държави кандидатки ¹⁵	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
1b/2	04 01 04 01 Разходи в подкрепа на Европейския социален фонд и неоперативна техническа помощ	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

¹³ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹⁴ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁵ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

1b/2	13 01 04 01 Разходи в подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР)	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	04.02.XX – ЕСФ финансиран от REACT EU (2020 г.)	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	13.03.XX – ЕФРР финансиран от REACT EU (2020 г.)	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	04 02 63 01 Европейски социален фонд — оперативна техническа помощ	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	13 03 65 01 Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) — оперативна техническа помощ	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	04 01 04 05 - Разходи в подкрепа на Фонда за европейско подпомагане за най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ)	Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	04 06 02 - Оперативна техническа помощ (ФЕПНЛ)	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ
1b/2	04 06 XX – ФЕПНЛ финансиран от REACT-EU	Многого д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1b	Интелигентен и приобщаващ растеж (2014-2020 г.): - Икономическо, социално и териториално сближаване
--	-----------	---

Общата годишна разбивка на бюджетните кредити за поети задължения по Регламент (ЕС) № 1303/2013 е променена за 2020 г. и се удължава също за 2021 и 2022 г.¹⁶

Предложението ще доведе до поемането на допълнителни бюджетни задължения през 2020 г., финансирани от увеличаването на тавана на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. То ще доведе и до допълнителни бюджетни задължения за 2021 и 2022 г., финансирани от външни целеви приходи. Допълнителните бюджетни задължения за 2021 и 2022 г., както и плащанията през периода 2021 — 2025 г., са финансирани от външни целеви приходи. Всички суми ще бъдат на разположение като външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент, произтичащи от операции по получаване на заеми на Съюза, както е предвидено в [регламента за ИИУ]. До 18 000 000 EUR от външните целеви приходи могат да бъдат заделени за административни разходи, включително разходи за външен персонал.

Ориентировъчната разбивка на допълнителните разходи за 2020 г. е както следва:

			2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	Общо
REACT-EU допълнителни оперативни разходи за 2020 г.	Поети задължения	(1)	5 000,000						5 000,000
	Плащания	(2)	2 500,000	275,000	475,000	1 700,000		50,000	5 000,000

Ориентировъчната разбивка на разходите от външни целеви приходи е както следва:

			2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	ОБЩО
Оперативни разходи, финансирани от външни	Поети задължения	(1)	42 434,400	10 820,400				53 254,800

¹⁶ За дейности като мониторинг на изпълнението, включително одит и финансово управление, участие в процеса на приключване на програмите, финансирани с административни разходи, задължения могат да се поемат до 2025 г.

цели приходи по ИИУ	Плащания	(2)	2 716,139	10 067,880	15 442, 79	22 150,126	2 878, 76	53 254,800
Разходи за административна подкрепа, финансирани от външни цели приходи по ИИУ	Поети задължения = Плащания	(3)	3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	18,000
Общо разходи, финансирани от външни цели приходи по ИИУ	Поети задължения	=1+3	42 438,000	10 824,000	3,600	3,600	3,600	53 272,800
	Плащания	=2+3	2 719,739	10 071,480	15 445,879	22 153, 26	2 881,976	53 272,800

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси		0,750	0,750	0,750						2,250
Други административни разходи										
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = общо плащания)	0,750	0,750	0,750						2,250

3.2.2. Резюме на очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	ОБЩО
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси		0,750	0,750	0,750			2,250
Други административни разходи							
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка		0,750	0,750	0,750			2,250

извън ФУНКЦИЯ 7¹⁷ от многогодишната финансова рамка							
Човешки ресурси		2,800	2,800	2,800	3,00	3,200	14,800
Други разходи с административен характер		0,800	0,800	0,800	0,400	0,400	3,200
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка		3,600	3,600	3,600	3,600	3,600	18,000

ОБЩО		4,350	4,350	4,350	3,600	3,600	20,250
-------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати средства, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

¹⁷ Целеви приходи

3.2.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Година	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
Централа и представителства на Комисията		5	5	5			
Делегации							
Научни изследвания							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) — ДНП , МП, КНЕ, ПНА, МЕД¹⁸							
Функция 7							
Финансирани от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	- в централата						
	- в делегациите						
Финансирани от финансовия пакет на програмата ¹⁹	- в централата						
	- в делегациите						
Научни изследвания							
Други (целеви приходи)		35	35	35	40	40	
ОБЩО		40	40	40	40	40	

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения. Допълнителният външен персонал ще бъде финансиран само от целеви приходи.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	Договорно нает персонал за подкрепа на преговорите по новите/празгледаните програми, мониторинг на изпълнението, включително одит и финансово управление, участие в процеса на приключване на програмите

¹⁸ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

¹⁹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - върху собствените ресурси
 - върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[...]

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[...]